

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ – ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2016

ΛΥΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ : Μ. ΜΠΟΥΝΤΟΥΚΑ - ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

A1. Ο δοκιμογράφος αναφέρεται στην αξία της φιλίας. Αρχικά επισημαίνει τη διαχρονικότητα και καθολικότητά της, ενώ στη συνέχεια την ταυτίζει με την έννοια της “εύνοιας”, δηλαδή των αμοιβαίων συναισθημάτων αγάπης και εκτίμησης μεταξύ των ανθρώπων, επικαλούμενος τον Αριστοτέλη. Σύμφωνα μάλιστα με τον φιλόσοφο, δεν υφίσταται φιλία με κάτι άψυχο. Στη συνέχεια ο δοκιμογράφος παραθέτει κατά τον Αριστοτέλη τρία είδη φιλικών σχέσεων: στο πρώτο είδος η φιλία στοχεύει στο ωφέλιμο, στο δεύτερο στην ευχαρίστηση, ενώ στο τρίτο συνεκτικός κρίκος σε μια φιλική σχέση είναι η αρετή, ο όμοιος ηθικός κώδικας. Στα δύο πρώτα, μάλιστα, είδη κοινός παρονομαστής είναι η αναμονή της ανταπόδοσης. Τέλος, συμπεραίνει πως μόνο ο φίλος μπορεί να είναι σύμβουλος και κριτής στις κρίσιμες καμπές της ζωής μας.

B1.

α. ΛΑΘΟΣ

β. ΣΩΣΤΟ

γ. ΣΩΣΤΟ

δ. ΣΩΣΤΟ

ε. ΛΑΘΟΣ

B2. α) Η παράγραφος αναπτύσσεται με συνδυασμό μεθόδων. Συγκεκριμένα αναπτύσσεται με διαίρεση και αιτιολόγηση.

Διαίρεση: - Διαιρετέα έννοια: φιλικές σχέσεις

- Διαιρετική Βάση: είδη φιλίας
- Μέρη Διαίρεσης: «διά το χρήσιμον», «δι' ηδονήν», «διά το αγαθόν»

Αιτιολόγηση: η παράγραφος αιτιολογεί τα είδη των φιλικών σχέσεων. Χαρακτηριστικά χρησιμοποιείται η λέξη «επειδή».

[Η παράγραφος αναπτύσσεται και με παραδείγματα]

B2. β)

Άλλωστε: έμφαση

δηλαδή: επεξήγηση

Όταν: προϋπόθεση

λοιπόν: συμπέρασμα

B3. α) εγκωμίασαν: επαίνεσαν

ευχαρίστηση: απόλαυση

συναναστροφής: επαφής

ακατάλυτη: ανίκητη

φθείρεται: καταστρέφεται

β) οικεία: ανοίκεια

επιδέξιος: αδέξιος

ωφέλεια: βλάβη

αξία: απαξία

αυστηρό: επιεική

B4. α) «διά το χρήσιμον»: χαρακτηριστικός όρος

«αγαπά»: αμφισβήτηση, ειρωνεία

(υλικό ή ηθικό): επεξήγηση

β) β' ενικό ρηματικό πρόσωπο: αμεσότητα, ζωντάνια, οικειότητα

α' πληθυντικό ρηματικό πρόσωπο: καθολικότητα – συλλογικότητα, πρόκληση ενδιαφέροντος και συμμετοχής του δέκτη στον προβληματισμό του πομπού

Γ. Κυρίες και κύριοι,

Ενδεικτικός πρόλογος:

Συγκεντρωθήκαμε σήμερα εδώ, προκειμένου να συζητήσουμε διεξοδικά για τις ανθρώπινες σχέσεις στη σύγχρονη εποχή. Μια εποχή η οποία παρά τις ευοίωνες προοπτικές που επαγγέλλεται για τις κοινωνικές συναναστροφές, κυρίως χάρη στα νέα τεχνολογικά επικοινωνιακά επιτεύγματα, εντούτοις αποδεικνύεται ανίκανη να τις πραγματοποιήσει. Βία, εγκληματικότητα, αμοραλισμός, καχυποψία, ανασφάλεια,

εμπορευματοποίηση των πάντων· ιδού, η συνταγή της αλλοτρίωσης των ανθρώπινων σχέσεων και του αφανισμού σχεδόν κάθε γνήσιας και αληθινής φιλίας.

Ερώτημα α΄ : Τα χαρακτηριστικά της γνήσιας φιλίας

- Αισθήματα αγάπης, εκτίμησης, αφοσίωσης.
- Ανιδιοτέλεια, απουσία υστεροβουλίας, αλτρουισμός, φιλαλληλία.
- Κοινά ενδιαφέροντα, κοινά ιδανικά, κοινός ηθικός κώδικας.
- Ειλικρίνεια
- Εμπιστοσύνη, εχεμύθεια
- Αλληλοσεβασμός
- Συλλογικότητα, συνεργασία.

Μεταβατική Παράγραφος: Ωστόσο, οι περισσότεροι άνθρωποι παρασυρμένοι από το αλλοτριωτικό πνεύμα της σύγχρονης εποχής αδυνατούν να συνάψουν γνήσιες φιλίες. Έτσι, υποκαθιστούν τη γνήσια επαφή με σχέσεις που συνάπτουν μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Είναι άραγε αυτά ικανά να διορθώσουν το 'λάθος' και να ξαναβρεί ο άνθρωπος τη συντροφικότητα που απώλεσε;

Ερώτημα β΄ : Ο ρόλος των μέσων κοινωνικής δικτύωσης/διαδικτύου στη δημιουργία σχέσεων φιλίας

A. Θετική συμβολή τους

- Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης εκμηδένισαν τις χιλιομετρικές αποστάσεις.
- Έδωσαν τη δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας, διαδραστικότητας, ταχύτητας.

- Χάρη σ' αυτά νέοι από όλα τα μέρη της υφηλίου αναζητούν και βρίσκουν νέους –και όχι μόνο- με ίδια ενδιαφέροντα και αναζητήσεις.
- Αποτέλεσαν 'πλήγμα' ενάντια στη μοναξιά και την αποξένωση.

B. Αρνητική συμβολή τους

- Απαξιώνουν την ουσία της ανθρώπινης επαφής, καθώς οι χρήστες αναλώνονται στο παιχνίδι της αυτοπροβολής επιζητώντας απλώς την επιβεβαίωση των υπόλοιπων χρηστών (τα 'λάικ').
- Η τακτική της 'κλειδαρότρυπας' και της αδιακρισίας σε ό,τι αφορά την προσωπική ζωή των άλλων αποθεώνονται.
- Τελικά, η επαφή που προσφέρουν είναι απρόσωπη και πλασματική.

Ενδεικτικός επίλογος:

Οι εποχές αλλάζουν και μαζί τους αλλάζουν και οι σχέσεις των ανθρώπων. Αυτό, βέβαια, δε σημαίνει αναπόδραστα και αφανισμό τους. Αξιοποιώντας με μέτρο τα 'δεκανίκια' της τεχνολογίας μπορούμε πάντα να συνεχίζουμε την αναζήτηση του άλλου και την αληθινή φιλία.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας